

Kunta & kulttuuri- hyvinvointi

Kulttuuri on kunnan peruspalvelu. Se on kirjastoja, teattereita, julkisia taide-teoksia, tapahtumia ja harrastustoimintaa. Taiteen ja kulttuurin ammattilaiset luovat työllään kuntaan viihtyisyyttä, elämyksiä sekä vetovoimaa. Kulttuuri tarjoaa mielekästä vapaa-ajan toimintaa ja luo kotiseutuympäystä.

Kulttuuri on hyvinvointityötä

Kulttuuritoimintaan osallistumisella on todettuja positiivisia vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Kulttuuritoimijat tekevät tänä päivänä yhteistyötä niin järjestöjen, seurakuntien, kotihoidon, kotoutumis- ja työllisyyspalveluiden kuin sosiaalityönkin kanssa.

Kulttuurihyvinvoinnilla tarkoitetaan ihmisten yksilöllistä tai yhteisöllisesti jaettua kokemusta siitä, että kulttuuri ja taide lisäävät hyvinvointia tai ovat yhteydessä terveyteen.

1. Kulttuuri luo tutkitusti hyvinvointia

Kulttuuri ja taide edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, mikä säästää sosiaali- ja terveystaloutta. Erityinen merkitys kulttuurilla ja taiteella on mielen hyvinvoinnin edistäjänä sekä yksinäisyyden ehkäisijänä.

2. Kulttuuri on myös tuloerä

Taide on työtä. Tapahtumat, harrastustoiminta, matkailu, opetus, hyvinvointipalvelut ja yritystoiminta luovat tuloja ja työtä kuntiin. Kulttuuritoiminta lisää kunnan tunnettuutta ja vetovoimaa sekä luo myönteistä kuntakuvaa.

3. Kulttuuristaan kunta tunnetaan

Kulttuuritoiminta vahvistaa asukkaiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja mahdollisuuksia vaikuttaa. Kulttuuritoiminta luo paikallisyhteyttä sekä me-henkeä. Kulttuurilla ja taiteella on merkitystä kunnan henkisen ilmapiirin tukemisessa sekä sivistyksen kasvun alustana.

4. Lapset ja nuoret tarvitsevat hyviä kulttuurieväitä elämään

Itseilmaisun kehittyminen antaa lapsille mahdollisuudet hyvään elämään. Taide ja kulttuuri tarjoavat uusia välineitä käsitellä erilaisia ongelmia kuten koulukiusaamista. Kunnan kannattaa ottaa käyttöön kulttuuri-kasvatussuunnitelma lapsille ja nuorille.

Kulttuuritoiminnan kehittämiskohteet vastaavat kunnan hyvinvointihaasteisiin

Yhdenvertaisuus

Kulttuuripalvelut kuuluvat kaikille. Kiertävät esitykset, Matka-laukkumuseo, videostriimit, OmaKirjasto.fi-palvelu ja kirjastosta kotiin toimitettavat kirjakassit vievät kulttuuria niille, jotka eivät pääse kulttuuritiloihin. Turussa Kimmo-ke- rannekkeella tuetaan taloudellisesti haastavassa asemassa olevien kulttuuri- ja liikuntaharrastamista. Harrastamisen Suomen malli tuo 19:ssä Varsinais-Suomen kunnassa lapset maksuttomien harrastuksien pariin.

Osallisuus

Sukupolvia yhdistävä yhteisötaiteilijan ohjaama taidetoiminta tuo päiväkotilapset ja ikääntyneet yhteen. Kulttuurikaveritoiminta, virtuaaliset keskustelupiirit, konsertit, luennot ja avoimet lukupiirit tarjoavat mielekästä tekemistä ja samanhenkistä seuraa sekä ehkäisevät yksinäisyyttä.

Väestön ikääntyminen

Ikäihmisten hyvinvointia tulee tukea enemmän. ”Kulttuuria minulle” -hankkeessa on toteutettu kulttuuripainotteista ryhmätoimintaa Turussa, Raisiossa, Uudessakaupungissa, Loimaalla ja Paimiossa. Paimiossa vanhuspalvelujen asukkaat voivat myös osallistua mm. bänditoimintaan.

Resurssit

Kulttuurin toteuttaminen vaatii tiloja, tekijöitä ja rahaa. Riittävällä resursseilla kulttuuripalvelut pystyvät lisäämään yhteistyötä, hankkeita ja tekemistä kunnassa. Esimerkiksi Naantalissa kaupunki palkkaa saamallaan perintörahoilla yhteisötaiteilijan, joka järjestää kummitaiteilijatoimintaa kouluihin.

Monikulttuurisuus

Kulttuuri ja taide yhdistää kunnan uudet ja vanhat asukkaat ja kommunikoi tavalla, joka ylittää kielirajat. Raisiossa kirjasto vierailee maahanmuuttaja-perheiden tapahtumissa ja järjestää kirjallisuuteen liittyvää ohjelmaa.

5 kysymystä kulttuurista

1 Onko kunnassani tarjolla riittävästi sopivia tiloja taiteen tekemiseen ja harrastamiseen?

2 Saavatko kotona asuvat ikäihmiset kunnassani kulttuuripalveluita toimintakyvyn tukemiseksi?

3 Tuottavatko kuntani eri toimialat ja järjestöt yhteistyössä kulttuuritoimintaa osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi?

4 Ovatko kuntalaiset ylpeitä kunnastaan ja sen kulttuurista?

5 Tarjoaako kuntani harrastusmahdollisuuksia lapsille ja nuorille varallisuudesta riippumatta yksinäisyyden ehkäisemiseksi ja itseilmaisun tukemiseksi?

Lue lisää: • [Kuntien kulttuuritoiminta on kaukana sisäänpäin lämpiävästä kukkahattutäti puuhastelusta](#)

• [Kymmenen tapaa edistää kulttuuria kotikunnassasi](#)